

Aan : AB
Datum vergadering : 15 december 2023
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Controller GRJR, Frans Wieles
Onderwerp : Kaders interne beheersing GRJR
Bijlage(n) : 1) Accountantsverslag 2022
: 2) Eindrapportage verbijzonderde interne controle bij gemeenten
: 3) Memo Onderzoek centralisatie backoffice taken
: 4) Kader Accountantscontrole 2023 GRJR incl. normenkader

1. Inleiding

De GRJR werkt sinds 2021 aan verbetering van de planning en control cyclus en de interne beheersing. Belangrijke stappen daarin waren de vaststelling van de notitie Kaders financieel beleid en beheer GRJR, Kaders interne beheersing GRJR en het Kader Accountantscontrole GRJR incl. normenkader. In lijn met deze kaders is extra inspanning verricht voor de interne beheersing binnen de uitvoeringsorganisatie richting jaarrekening 2022 en voor de totstandkoming jaarrekening 2022. Vanaf begin 2023 is extra capaciteit binnen de uitvoeringsorganisatie structureel geregeld en zien we daarvan de vruchten. Bij de jaarrekening 2022 constateerde de accountant nagenoeg geen problemen binnen de uitvoeringsorganisatie.

Maar de jaarrekening stoelt op toewijzingen en declaratiegoedkeuringen door gemeenten en problemen daarin werken door in de jaarrekening. De interne beheersing in onze regio is op dit punt zwak omdat de hele verantwoordelijkheid voor, controle op en administratie van toewijzingen en declaratiegoedkeuringen bij de afzonderlijke gemeenten liggen die elke eigen procedures en systemen hanteren.

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- Vaststelling van het Kader Accountantscontrole GRJR incl. normenkader;
- Het mandateren van het DB om een nieuwe overeenkomst voor de accountantsdiensten aan te gaan.

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. Toelichting

Voorliggende agendapost gaat over de volgende zaken:

- a. Accountantsverslag en opvolging van aanbevelingen;
- b. Verbetering van de rechtmatigheidswaarborgen in relatie tot mogelijke centralisatie backoffice jeugdhulp Rijnmond;
- c. Vaststelling Kader Accountantscontrole GRJR incl. normenkader (dit normenkader dient jaarlijks door het AB te worden vastgesteld);
- d. Aanbesteding accountant GRJR.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

1

p/a Gemeente Rotterdam

Jeugd en Onderwijs

Postbus 70032

3000 LP Rotterdam

www.jeugdhulprijnmond.nl

a. Accountantsaanbevelingen en opvolging daarvan

De accountant heeft bij de controle van de jaarrekening 2022 een aantal problemen geconstateerd (p. 13/14 van het verslag) en naar aanleiding daarvan adviezen geformuleerd:

- Fouten bij gemeenten in de toepassing van het woonplaatsbeginsel. Het advies is om toe te zien op verrekening dan wel overdracht aan de verantwoordelijke gemeente. Dit ligt bij de betreffende gemeenten. In het Directeurenoverleg en het DB is afgesproken om als deadline voor de overdracht van cliënten uiterlijk 15 dec 2023 te hanteren. De GRJR uitvoeringsorganisatie bewaakt of fouten in boekjaar 2023 worden gecorrigeerd zodat deze niet doorlopen in de volgende jaarrekening;
- De lasten zijn niet altijd toegerekend aan het juiste boekjaar. Oorzaak is dat sommige gemeenten declaraties ten onrechte nog in CAK-perioden in plaats van kalendermaanden verwerkten. Dit probleem is inmiddels door tussenkomst van de GRJR-ketenregisseur opgelost;
- Gemeenten bepaalde tarieven niet altijd in overeenstemming met het contract. Dit kan gebeuren door tussentijdse indexatieaanpassingen die niet eenduidig zijn doorgevoerd. De GRJR-ketenregisseur pakt hierop meer regie. Ook fouten met de combinatiekorting op arrangementen zijn een oorzaak, maar die korting is in de contracten vanaf 2023 afgeschaft;
- Eén subsidie was in de jaarrekening hoger opgenomen dan later tijdens de accountantscontrole definitief is vastgesteld. Om de kans hierop te verkleinen bepalen we in het subsidieproces direct na ontvangst van de subsidieverantwoording, voor vaststelling van de jaarrekening, nauwkeurig de hoogte.

We hebben met de accountant ook de aanbevelingen uit voorgaande jaren nagelopen. Drie aanbevelingen zijn nog niet gereed:

- Handmatige (foutgevoeliger) betalingen via de BetaalToolZorg laten verlopen. Hiervoor wordt momenteel een aanpassing van de BetaalToolZorg voorbereid;
- Beoordeling van prestatielevering niet pas achteraf met accountantsverklaring aanbieders maar zelf gedurende het jaar; dit wordt betrokken bij de regionale bestuursopdracht kostenbeheersing als mogelijke maatregelen voor de langere termijn en pas in het verlengde van de discussie over centralisatie backofficetaken;
- Tijdige en juiste cliëntadministraties: dit is het bekende datakwaliteitsprobleem, waarvoor de mogelijkheden van centralisatie van de backoffices jeugdhulp worden onderzocht.

b. Verbetering rechtmatigheidswaarborgen en onderzoek centralisatie backofficetaken

Onderliggende problemen voor de interne beheersing

De uitkomsten van de accountantscontrole worden door de accountant teruggebracht op een aantal onderliggende problemen:

- De GRJR voert geen eigen tussentijdse interne controles uit op de toeleiding (toewijzing) en validatie (declaratiegoedkeuring) (p. 9). Inzicht hierin is essentieel voor herstel van fouten, inzicht krijgen in de impact en het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording;
- Er zitten tussentijds en na afloop van het boekjaar nog significante verschillen tussen de opgaven van gemeenten en zorginstellingen (p. 9). Dit is het bekende probleem van de datakwaliteit en in het bijzondere van achterstanden in en terugwerkende kracht van administratieve afhandelingen tussen gemeenten en aanbieders;

- Naast het niet centraal hebben ingericht van de interne controles op de toeleiding (toewijzing) en validatie (declaratiegoedkeuring), heeft de GRJR geen (centrale) toegang tot de bijbehorende primaire registraties. Er zijn 11 verschillende administratieve organisaties met eigen procedures (p. 13).

Eindrapportage Verbijzonderde interne controle Jeugdwet bij gemeenten

In 2023 is al een stap gezet vanuit de GRJR met verbijzonderde interne controle bij gemeenten. Hierover nam het DB in november 2022 een besluit. We vroegen de GRJR- accountant om niet alleen de controle van de jaarrekening te doen maar ook om vanuit GRJR verbijzonderde interne controlewerkzaamheden uit te voeren bij de gemeenten. We hebben daarbij een verdiepende rapportage gevraagd waarin inzicht wordt gegeven in de risico's, verbetermogelijkheden en verschillende werkwijzen van de deelnemende gemeenten/organisatorische eenheden.

De op 18 oktober ontvangen verdiepende rapportage is ter kennisname bij deze agendapost gevoegd en zal worden besproken met de controllers van de deelnemende gemeenten. De rapportage geeft (met name in de hoofdstukken 'bestuurlijke overwegingen') veel inzicht in verbetermogelijkheden voor de interne beheersing. Onder meer waar het gaat om controle op de prestatielevering door zorgaanbieders. Ook geeft de rapportage goed inzicht in gemeentespecifieke verbetermogelijkheden. De rapportage wordt in het directeurenoverleg besproken en zal worden betrokken bij het onderzoek naar centralisatie van de backofficetaken.

Onderzoek centralisatie backofficetaken jeugdhulp Rijnmond

Het advies van de accountant is om te zorgen voor een passende inrichting van de administratieve organisatie en interne controles. Hiervoor is in 2023 al besloten om onderzoek te doen naar de mogelijkheden van centralisatie van de backoffices jeugdhulp in Rijnmond. De aanbesteding van dit onderzoek wordt op 1 december afgerond en er wordt toegewerkt naar besluitvorming in de eerste helft van 2024. Dit vereist een zorgvuldig proces waarin ook de directeuren sociaal domein een belangrijke rol hebben; het betreft taken die sinds 2015 nadrukkelijk aan de afzonderlijke gemeenten worden voorbehouden. Alle gemeenten en diverse DB-leden worden in het onderzoek geïnterviewd. De opzet en aanpak is beschreven in bijgevoegd beschrijvend document BD Onderzoek Backoffice GRJR.

c. Kader accountantscontrole inclusief normenkader

Gemeenteraden en algemeen besturen moeten jaarlijks het normenkader rechtmatigheid vaststellen. Voorgesteld wordt om het normenkader 2022 ongewijzigd vast te stellen voor 2023, met uitzondering van één wijziging.

Bij het toewijzen van hulp zijn gemeenten gehouden aan de eigen Verordeningen Jeugdhulp voor zover deze verwijzen naar de regionale arrangementensystematiek voor toewijzing van jeugdhulp. Deze systematiek is het juridisch kader voor toewijzing.

In de praktijk komt het voor dat gemeenten hiervan afwijken en de accountant adviseert de GRJR om hierop meer interne controle in te richten. Zolang dat niet het geval is kan de GRJR niet garanderen dat aan deze rechtmatigheidsnorm wordt voldaan. Daarom wordt voorgesteld om deze rechtmatigheidsnorm voor de controle 2023 te laten vervallen door de volgende inperking: "Als een gemeente besluit om afwijkend toe te wijzen wordt dit voor de GRJR jaarrekening 2023 NIET gezien als rechtmatigheidsfout".

d. Aanbesteding accountant GRJR

Het contract met de accountant van de GRJR loopt in 2023 af. Daarom is een aanbesteding gestart voor de accountantsdiensten met ingang van de jaarrekeningcontrole 2023. De opdracht is inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van eerdere jaren en bevat vooralsnog ook de controle bij afzonderlijke gemeenten op de toeleiding (toewijzing) en validatie (declaratiegoedkeuring). Met het oog op mogelijke centralisatie van backofficetaken jeugdhulp Rijnmond en doorwerking van de Hervormingsagenda (standaardisatie) wordt in de aanbesteding rekening gehouden met mogelijke aanpassingen.

Gezien de omvang van de opdracht vindt er een Europese aanbesteding plaats. De afdeling Inkoop van Rotterdam voert de aanbesteding samen de GRJR uitvoeringsorganisatie uit. De aanbesteding past binnen de begroting 2024.

Om vertraging bij de jaarrekening 2023 te voorkomen is het wenselijk om na selectie snel tot het sluiten van de overeenkomst over te kunnen gaan. Daarom wordt het AB gevraagd hiervoor het DB te mandateren.

4. Consequenties

Financiële consequenties:

Geen

Personele consequenties:

Geen

Juridische consequenties:

Geen

5. Vervolprocedure

Het DB wordt periodiek door de Uitvoeringsorganisatie geïnformeerd over de voortgang.

Communicatie:

N.v.t.

Planning:

N.v.t.

